

Ljubljana, 25.8.2024

Novemu vrtčevskemu, šolskemu letu na pot

(sporočilo za javnost)

V zadnjih avgustovskih dneh se otroci, mladostniki, njihovi starši in skrbniki, vzgojitelji in vzgojiteljice, učitelji in učiteljice, svetovalne delavke in delavci ter drugi strokovni delavci, vodstva vrtcev in šol ter lokalne skupnosti pripravljamo na novo vrtčevsko, šolsko leto. September za vse udeležence v vzgoji in izobraževanju ponuja nove začetke, pričakovanja, cilje, pa tudi skrbi.

Počitnice in vzgojno-izobraževalni proces ne predstavljata dveh ločenih, nepovezanih časovnih enot v življenju otrok in mladostnikov. Ravno obratno,

Pred vrati je dan veselja, za nekatere žal tudi večjih skrbi. Zavežimo se k temu, da bomo imeli odprte oči in sočutno razumevanje, da prepoznamo vse, tiste, ki potrebujejo spodbudo, nekoga, da z njimi deli veselje, in tiste, ki potrebujejo izhod iz morebitne stiske.

vedno gre za učenje za življenje. Počitnice ponujajo čas za počitek, pristočasne aktivnosti, razvijanje socialnih veščin med druženjem s prijatelji, pa tudi krepitev delovnih navad, odgovornosti, samodiscipline pri opravljanju domačih opravil in skrbi zase. Učenje in krepitev veščin, kot so odgovornost, disciplina, samostojnost in vztrajnost, reševanje problemov in konfliktov, vključujoče bivanje v skupnosti, pa se strukturirano nadaljujeta v vzgojno-izobraževalnem procesu, v vrtcih in šolah. Da je

učenje teh veščin učinkovito, je pomembno, da učno-vzgojni programi, pristopi in zahteve do otrok ter mladostnikov dovolj dobro ustrezajo njihovim razvojnim potrebam.

Pri prehodih, tako znotraj iste vzgojno-izobraževalne ustanove kot tudi na naslednjo raven izobraževanja, potrebujejo otroci in mladostniki podporo odraslih. Prav zato **poenostavljena sporočila, da se z vključenostjo v šolo konča otroštvo ali da je ob začetku pouka, ko se končajo počitnice, v šolah konec vsega lepega, na otroke in mladostnike ne deluje spodbudno.** Podporno bomo delovali s prisotnostjo, z iskrenim zanimanjem za otroka in s pomočjo pri krepitvi delovnih in učnih navad. Ob morebitnih težavah v procesu učenja, pa tudi ko se bodo pojavili izzivi v medvrstniških odnosih, ob konfliktih, nesoglasjih, medvrstniškem nasilju ipd., smo

odrasli v šoli, doma in skupnosti odgovorni, da jih zaščitimo in jim pomagamo premagati stiske.

Skozi pripovedovanje zgodb in izkušenj, kako smo sami reševali težave in se spoprijeli s strahovi, kje smo poiskali pomoč, kako smo uspeli ob naporih, in tudi z informacijo, da je za učenje in pridobivanje znanja ter krepitev veščin potreben napor, občasno tudi odložitev prostočasnih aktivnosti na poznejši čas, bomo otrokom in mladostnikom približali realno sliko življenja. Pri tem pa ne smejo umanjati konstruktivno sodelovanje, medsebojna izmenjava informacij in vprašanj ter reševanje težav in stisk z vsemi za otroka oz. mladostnika pomembnimi osebami – vzgojitelji, učitelji, svetovalno službo, psihologi in drugimi strokovnimi delavci.

Učenje je delo, obiskovanje vrteca in šole pa več kot le delo. Šola in vrtec sta prostor veselja, prebujanja ustvarjalnosti, ustvarjanja odnosov na osnovi izkušenj, vzorov in pogovorov. Na osnovi dejanj. Bodimo jim vzor, znotraj in onkraj zidov izobraževalnih ustanov. Otrokom in mladostnikom smo dnevno na ogled, ali smo tudi vzgled?

Pomembno je zavedanje, da vključujoč vrtec oz. šolo skupaj oblikujemo zaposleni v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, otroci in mladostniki, starši, posredno pa tudi lokalna skupnost, mediji in sistemsko skozi ukrepe država. **Izključujoče prakse v šolah in vrtcih, ki zelo obremenijo proračune družin in dodatno prispevajo k njihovim stiskam, temu cilju ne sledijo, saj lahko vplivajo na sprejetost otrok in mladostnikov v medvrstniških odnosih.** Pri načrtovanju in organizaciji dnevov dejavnosti, šole v naravi, valete, maturantskega plesa naj se v prihodnje upošteva socialne razlike in finančne zmožnosti družin. Medijsko poročanje o dogajanju v šolskem prostoru naj bo odgovorno, vključujoče in v skladu s psihološkimi smernicami za medijsko poročanje, še posebej po kriznih dogodkih.

Vrtec in šola naj predstavljata varno in spodbudno učno okolje, poligon za pridobivanje znanja in socialnih veščin za otroke in mladostnike. Še posebej pozorni moramo biti na tiste posameznike z večjimi dejavniki tveganja (izkušnja nasilja v družini, bolezni, ločitev, smrt staršev, nizek socialno-ekonomski status družine, družine priseljencev). Prav tako naj vrtec in šola predstavljata varno, spodbudno in vključujoče okolje za zaposlene, da bodo zmogli ob kadrovske stiskah, pritiskih staršev in družbenega okolja kakovostno opravljati vzgojno-izobraževalno delo z otroki in mladostniki.

S skupnim ciljem – skrbjo za celostni razvoj otroka in mladostnika, ki ob usvajanju znanja in socialnih veščin razvija samostojnost, odgovornost, sposobnost

sodelovanja, kritičnega mišljenja in reševanja problemov ter medsebojno spoštovanje
– **pozdravimo novo vrtčevsko in šolsko leto!**

mag. Barbara Stožir Curk
Predsednica
Sekcije psihologov v VI

dr. Anja Podlesek
Predsednica
Društva psihologov Slovenije

Pri pripravi besedila so sodelovale:

dr. Katja Košir
Julija Pelc
Tina Pušnik
Katja Repolusk
Dr. Mojca Juriševič
Lidija Srša